

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W ŁODZI

SO-II.431.3.2022

Łódź, dnia 28 lipca 2022 r.

Pan
Witold Kosmowski
Burmistrz Strykowa

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 135 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) w związku z art. 5 ust. 2 oraz art. 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1191), zespół kontrolerów w składzie: Monika Pieklarz-Wilkowska – inspektor wojewódzki w Oddziale spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów oraz Magdalena Roczek – Cieślakowska – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów, przeprowadził kontrolę prawidłowości realizacji zadań z zakresu ewidencji ludności przez Burmistrza Strykowa.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Burmistrz Strykowa – Pan Witold Kosmowski.

Czynności kontrolne zostały rozpoczęte w dniu 2 maja 2022 r. i zakończone w dniu 2 czerwca 2022 r. Kontrola objęła swym zakresem przestrzeganie przepisów prawa w zakresie ewidencji ludności zawartych w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

W zakresie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych, w kontrolowanym okresie przeprowadzono sześć postępowań zakończonych decyzją administracyjną, przy czym wskazać należy, że z informacji udzielonej przez Naczelnika

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi – Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców
90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel. (+48) 42 664 17 68
Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka, so@lodz.uw.gov.pl, www.gov.pl/web/uw-lodzki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce Ochrona danych osobowych w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim

Wydziału Spraw Obywatelskich i Społecznych Urzędu Miejskiego w Strykowie wynikało, że w kontrolowanym okresie Burmistrz Strykowa wszczął i zakończył decyzją administracyjną siedem postępowań w sprawach meldunkowych. Z uzyskanych w toku kontroli wyjaśnień wynika jednak, że faktycznie w kontrolowanym okresie wszczęto i zakończono wydaniem decyzji sześć spraw meldunkowych. Sprawdzone dokumentację dotyczącą wszystkich postępowań. Jedna sprawa została zakończona wydaniem decyzji o wymeldowaniu, dwie decyzją o zameldowaniu, a trzy decyzją o umorzeniu postępowania. Skontrolowano postępowania pod kątem spełnienia wymogów proceduralnych, uregulowanych w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj.: Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.). Sprawdzone między innymi prawidłowość przeprowadzenia postępowania dowodowego, wywiązanie się z obowiązku zapewnienia stronom czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu, terminowość załatwiania prowadzonych spraw, prawidłowość sporządzania decyzji oraz doręczania pism i decyzji stronom postępowania. Zespół kontrolerów dopatrzył się uchybień w pięciu z kontrolowanych spraw.

W aktach sprawy nr SO.5343.1.1.2021 zakończonej wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania brak jest informacji o wymeldowaniu strony. Co prawda uzasadnienie decyzji Burmistrza Strykowa wskazywało, z jakiego powodu postępowanie meldunkowe stało się bezprzedmiotowe, niemniej jednak akta sprawy powinny odzwierciedlać chronologicznie ciąg zdarzeń i czynności podejmowanych przez poszczególne osoby w postępowaniu administracyjnym. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku akt sprawy nr SO.5343.1.6.2021 zakończonej wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania administracyjnego. Postępowanie w sprawie zameldowania zostało zainicjowane przez wnioskodawcę, który złożył formularz zgłoszenia pobytu stałego bez podpisu właściciela lokalu. W toku postępowania, jak wynika z uzasadnienia decyzji Burmistrza Strykowa, właściciel lokalu podpisał druk meldunkowy i wnioskodawca został zameldowany pod wskazanym adresem. W aktach sprawy brak jest jednak informacji o zameldowaniu strony w drodze czynności materialno-technicznej. W aktach ww. spraw powinny znaleźć się informacje o zameldowaniu/wymeldowaniu w postaci potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii przyjętych druków meldunkowych, notatek służbowych bądź wydruków z rejestru PESEL, czy też rejestru mieszkańców.

W aktach sprawach nr SO.5343.1.3.2021 i SO.5343.1.4.2021 zakończonych wydaniem decyzji o zameldowaniu wnioskodawców znajdowały się kserokopie druków

zgłoszenia pobytu stałego złożonych przez wnioskodawców w dniu wszczęcia postępowań w ww. sprawach (w dniu 8 lutego 2021 r.). Tymczasem wskazać należy, że zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 1) ustawy o ewidencji ludności obywatel polski dokonuje zameldowania na pobyt stały lub czasowy na piśmie utrwalonym w postaci papierowej - na formularzu opatrzonym własnoręcznym podpisem, w organie gminy właściwym ze względu na położenie nieruchomości, w której zamieszkuje, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport. W sytuacji, gdy dane zgłoszone do zameldowania budzą wątpliwości, organ meldunkowy korzysta z dyspozycji art. 31 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności i wszczyna postępowanie administracyjne, co miało miejsce w przypadku spraw nr SO.5343.1.3.2021 i SO.5343.1.4.2021 z uwagi na brak podpisu właściciela lokalu na formularzu. Biorąc pod uwagę fakt, że samo złożenie formularza zgłoszenia pobytu stałego do organu meldunkowego, przy zastosowaniu art. 31 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, inicjuje postępowanie administracyjne, w aktach ww. spraw powinny znajdować się oryginały formularzy meldunkowych lub ich poświadczony za zgodność z oryginałem kserokopie.

W sprawach nr SO.5343.1.3.2021, SO.5345.1.4.2021 i SO.5343.1.6.2021 z informacji przedstawionych przez wnioskodawców wynikało, że właściciele lokali, których dotyczyły postępowania meldunkowe, nie żyją. Z akt spraw nie wynikało jednak, czy organ pierwszej instancji zweryfikował przekazane informacje. Z wyjaśnień udzielonych w toku kontroli przez organ meldunkowy wynikało, że w ww. sprawach powyższe informacje zostały zweryfikowane przez pracownika ewidencji ludności w rejestrze mieszkańców Gminy Stryków i w urzędzie stanu cywilnego. W aktach spraw powinny znaleźć się informacje o przeprowadzonych czynnościach w postaci notatek służbowych, bądź wydruki z rejestrów.

W aktach sprawy nr SO.5343.1.7.2021 zakończonej wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania znajdowała się kserokopia formularza zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego złożonego przez stronę w toku postępowania. Wskazać należy, że zgodnie z art. 33 ust 2 pkt 1) ustawy o ewidencji ludności obywatel polski dokonuje wymeldowania z miejsca pobytu stałego albo z miejsca pobytu czasowego na piśmie utrwalonym w postaci papierowej - na formularzu opatrzonym własnoręcznym podpisem, w organie gminy właściwym dla dotychczasowego miejsca pobytu, przedstawiając do wglądu dowód osobisty lub paszport. W związku z powyższym w aktach ww. sprawy powinna znaleźć się poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia formularza wymeldowania.

Z uwagi na charakter uchybień pozostający bez wpływu na rozstrzygnięcia wydane przez Burmistrza Strykowskiego, a jedynie na porządek prowadzonych akt, należy wskazać,

że uchybienia te nie miały wpływu na ocenę działalności organu gminy w tym zakresie. Niemniej jednak uwagi te powinny być uwzględnione w przyszłości w prowadzonych postępowaniach.

W toku prowadzonej kontroli ustalono, że wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL składane przez podmioty zewnętrzne były ewidencjonowane z wnioskami pochodzącymi od jednostek ujętych w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Strykowie (Wydział Rolnictwa, Środowiska i Gospodarki Gruntami, Wydział Finansowy) i budżetowej jednostki organizacyjnej Gminy Stryków (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie). Udostępnianie danych w tym zakresie, czyli na podstawie wniosków jednostek organizacyjnych urzędu, nie podlega ustawie o ewidencji ludności. Tym samym, pomimo że znalazły się one w wytypowanej w programie kontroli próbie, nie mogły podlegać kontroli. Były to wnioski nr SO.5345.2.31.2021.AM, SO.5345.2.71.2021.MK, SO.5345.2.111.2021.MK i SO.5345.2.181.2021.MK.

Wskazać należy, że ustawa o ewidencji ludności nie przewiduje udostępniania danych w przypadku, gdy wnioskodawcą i podmiotem udostępniającym żądane dane jest ten sam organ, tym samym nie powinien być stosowany wzór druku udostępniania danych zawarty w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2523 ze zm.). Burmistrz Strykowa, jako administrator danych osobowych przetwarzanych w Urzędzie Miejskim w Strykowie, powinien we własnym zakresie opracować sposób i tryb ich udostępniania. Kontroli podlegały natomiast wnioski o udostępnienie danych jednostkowych, pochodzące od podmiotów zewnętrznych.

Weryfikacji poddano dokumentację dotyczącą siedemnastu wniosków o udostępnianie danych z rejestru mieszkańców na podstawie art. 46 ustawy o ewidencji ludności. Udostępnianie ww. danych we wszystkich kontrolowanych przypadkach odbywało się w oparciu o wnioski zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2523 ze zm.).

W każdej kontrolowanej sprawie stwierdzono, że osoba udostępniająca dane osobowe posiadała stosowne umocowanie Burmistrza Strykowa wynikające z upoważnienia

do przetwarzania danych osobowych.

We wszystkich skontrolowanych sprawach wnioskodawcy prawidłowo wykazali interes prawny do uzyskania danych, na który się powołali we wniosku, a wnioski pochodziły od podmiotów realizujących zadania publiczne, którym dane udostępniane są nieodpłatnie.

W większości skontrolowanych spraw organ udostępniał dane niezgodnie z żądaniem wnioskodawcy. W sprawie nr SO.5345.2.1.2021.MK nadmiarowo udostępniono datę zameldowania na pobyt stały, a pominięto informację o urzędzie stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia osoby poszukiwanej (bądź nie wskazano, że takie dane nie figurują w rejestrze mieszkańców). W sprawie nr SO.5345.2.41.2021.MK organ gminy nadmiarowo udostępnił datę zameldowania na pobyt stały osoby poszukiwanej, a pominął informacje o adresie zameldowania na pobyt czasowy i nr PESEL osoby poszukiwanej. W sprawach nr SO.5345.2.61.2021.MK, SO.5345.2.91.2021.MK, SO.5345.2.121.2021.AM, SO.5345.2.131.2021.AM, SO.5345.2.151.2021.MK, SO.5345.2.171.2021.MK i SO.5345.2.191.2021.MK organ nadmiarowo udostępnił datę zameldowania na pobyt stały osoby poszukiwanej. W sprawach SO.5345.2.81.2021.MK i SO.5345.2.101.2021.MK organ gminy w nadmiarze udzielił informacji o dacie zameldowania na pobyt stały, przy czym pominął kwestię adresu zameldowania na pobyt czasowy osoby poszukiwanej. W sprawie nr SO.5345.2.141.2021.MK organ nadmiarowo udostępnił datę zameldowania na pobyt stały oraz okres zameldowania na pobyt czasowy osoby objętej żądaniem udostępnienia danych. W sprawie nr SO.5345.2.161.2021.MK nadmiarowo udostępniono datę zameldowania na pobyt stały osoby z wniosku, a pominięto informacje o poprzednich imionach i nazwiskach.

Wskazać należy, iż postępowanie o udostępnienie danych wszczynane jest wyłącznie na wniosek strony, a zatem organ udostępniający dane jest związany żądaniem strony i nie może udostępniać danych nieobjętych wnioskiem. Wobec braku udostępnienia wszystkich żądanych danych, które są gromadzone w rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców, organ powinien wydać decyzję odmawiającą udostępnienia tych danych i wskazać przyczynę odmowy udostępnienia. Powyższe spowodowało nieprawidłowość polegającą na udostępnieniu danych nieobjętych żądaniem oraz nieudostępnieniu żądanych danych. Opisany tryb postępowania spowodował naruszenie art. 47 ustawy o ewidencji ludności, zgodnie z którym dane jednostkowe z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL udostępnia się na wniosek, w którym zgodnie z rozporządzeniem określającym jego wzór, zamieszcza się zakres żądanych danych o osobie, której wniosek dotyczy. Przyczyną

powstania opisanych nieprawidłowości było niedołożenie należytej staranności przy weryfikacji wniosków o udostępnienie danych i udzielaniu odpowiedzi w tym zakresie, zaś osobami odpowiedzialnymi są pracownicy realizujący zadania z zakresu ewidencji ludności.

Niezależnie od powyższego w sprawach oznaczonych nr SO.5345.2.1.2021.MK, SO.5345.2.41.2021.MK, SO.5345.2.61.2021.MK, SO.5345.2.81.2021.MK, SO.5345.2.91.2021.MK, SO.5345.2.101.2021.MK, SO.5345.2.121.2021.AM, SO.5345.2.131.2021.AM, SO.5345.2.141.2021.MK i SO.5345.2.191.2021.MK wnioskodawcy zwrócili się o udostępnienie nazwiska małżonka osoby, której dotyczył wnioski. Tymczasem, jak wynika z art. 8 pkt 12) ustawy o ewidencji ludności, zakres danych gromadzonych w rejestrze PESEL i rejestrach mieszkańców obejmuje imię i nazwisko rodowe oraz numer PESEL małżonka, jeżeli został mu nadany. W tej sytuacji organ udostępniający dane powinien pouczyć wnioskodawców o treści wskazanego przepisu tj. wskazać, że w rejestrze PESEL i w rejestrach mieszkańców w danym rekordzie nie gromadzi się danych o nazwiskach małżonków.

Reasumując, mając na uwadze powyższe ustalenia działalność organu gminy w zakresie kontrolowanych spraw oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z dokonаныmi ustaleniami zobowiązuję Pana Burmistrza do zobligowania pracowników wykonujących zadania z zakresu ewidencji ludności do przestrzegania przepisów ustawy o ewidencji ludności.

Jednocześnie proszę o poinformowanie o sposobie wdrożenia wskazanych wyżej zaleceń w ciągu trzydziestu dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z up. Wojewody Łódzkiego
Małgorzata Kazimierska
Dyrektor Wydziału
Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/